

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir«, Velikovec, Koroško.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 2.—

a več.
naprej.

v, med
okrat,
ano se
vale in
a male
besedo;
krat;

minimum 5 K.

Za izvestilo pri upravnistvu 3 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravnistvo lista »Mir«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 18. avgusta 1920.

Št. 42

Ex oriente lux.

Ušesa vseh so bila napeto pozorna, ko so te dni krožile vesti, da hočejo zavezniki Jugoslavijo pregovoriti na boj z boljševiki. Do danes nam še niso povedali, kaj so boljševiki, kaj je njih delo, kaj njih cilj. Naslikali so nam na steno strah, ki ga naj gremo krotiti, da bode rešenih 20 milijard francoskih frankov in da bode Angležem odprt ruski trg in da izkrvavi mlada Jugoslavija v najgrši bratomorni vojski.

Nahujskali so voditelje bratov Poljakov v to klanje in celo nesrečno ljudstvo trpi nešteto boleti, tiste voditelje Poljakov, ki so iz »svete sebičnosti« vedno bili pripravljene zatajiti slovensko bratsko kri in se bojevati z brati, kot to delajo naši nemčurji, rojeni Slovenci in vedno sovražniki Slovencev. Dal Bog, da bi jih ne čakala ista usoda, kot nesrečno Poljsko. Saj so navzlic svoji zaslepljenosti naši bratje.

Poslušali smo, kaj bodo rekli brati Srbi, ki se imajo za svojo svobodo v veliki meri zahvaliti bratski Rusiji, kaj bodo rekli Hrvati in Slovenci, ki dobro vedo, da je leta 1915. edino Rusija bila, ki je v londonskem paktu izposlovala Reko nam in je bila tako odločno za jugoslovanski Trst, da pogodbe v tej točki ni podpisala. Danes, ko Rusija vstaja in začne zahtevati svoje pravice v posvetu narodov, danes, ko se pripravlja izvojevati svoj veto ob krivici, ki se njej in nam godi v Parizu, naj ji pademo v hrbet? Brez Rusije ne bode naš Trst, Gorica in Reka, z njeno pomočjo pa je bodočnost naša. In mi se naj z njo bojujemo? Mi naj gremo za kapitalistične pravice v bratomorni boj sebi v neskončno škodo?

Rusiji se godi krivica, kot se godi nam. Odrezati jo hočejo od morja. Država, ki bode v 100 letih lahko imela 400 milijonov ljudi naj bode brez morja le zato, da bi služila tujemu kapitalu. Pot skozi Dardanele ji ni prosta, skozi Severno morje ne. Vladivostok ji hočejo vzeti, Port Artur so ji vzeli. Tam Samson pa ne vzdrži v ječi. V franže gredo vrata in stebri in četudi s tem pokoplje tisoče ljudi.

Svet prej ni poznal Rusije, sedaj mu je pa popolnoma tuja. Da bi bilo boljševiško gospodarstvo tako nasilje, kot ga nam opisujejo, ni verjetno, ko vendar vemo, da je caristični general Brusilov tudi vodja boljševiških armad in da med nje nasprotniki ni skoraj nobenega imena, ki bi bilo prej na glasu. Zastopniki in zaščitniki previligrancev, ki so prej v carski Rusiji delali le za se, delajo za se tudi sedaj. Poslanstva raznih držav so bili v Rusiji in vsa molčijo, ko pridejo nazaj. Mogoče imamo prav, če sumimo, da slabega nimajo mnogo povedati, dobrega pa nočejo.

Videli smo v Parizu, da nas ne mara zahod, vemo že stoletja, da nas sovraži German in Italijan, vemo pa tudi, da se imamo za vse, kar imamo, zahvaliti le Vsemogočnemu, Rusiji in sebi. Tem trem ohranimo zvestobo in zmagabo naša.

Mirno kri.

Celovec, dne 9. avgusta 1920.

Koroški Slovenec, ki čuti v sebi nekaj ponosa pripadati narodu z najkрасnejšo bodočnostjo, bo smatral pod svojo narodno častjo, pričakati se z ljudmi, ki bi radi prinesli gladovanje in bankrot celi Koroški. Saj to je vendar smisel razkričanega gesla o »nerazdeljivi« Koroški. Pretežka so jim bremena, zato bi radi zvalili njegove tri četrtine na nas.

Naj ne zmotijo nikogar okrajni sveti, kjer se bo gotovo razšopirila ponekod nemška nepohlevnost. Tem plebiscitnim okrajnim svetom ne gre ne najmanjši vpliv na naše občinske ali politične oblasti. Njih moč v tem oziru ni večja od one, ki jo ima poslednji prepisavček v štacuni.

Kajpak, vzbočili bodo kostnata prsa in govorili bodo kakor nekoč okrajni paše ali surovi žandarji. Njih naloga obstoji edino v tem, da zbirajo imena in podatke upravičenih glasovalcev pri plebiscitu. Po plebiscitu zgine tudi ta dozdevna moč v prazno ničevnost.

Za par mescev pride zopet nahrbtnik do svoje veljave. V coni A se bo namreč zopet lahko napolnil, kar se mu v coni B ni moglo več pripetiti. Ampak ne pozabimo: naša valuta je dobra, se kupča in raste vidno od dne do dne. Naj se nikdo ne da pregovoriti od zvitih besed, kajti škoda bi bila neizogibna, kdor bi prodajal pod domačimi cenami. V Celovcu tožijo, da je v Jugoslaviji sila, sila drago. I seveda, za brezvreden papir se ne jedo beli kolači!

Hladno kri in trezno misel! Ne satan, ne pekel ne odtrga več koroške Slovenije od jugoslovanske kraljevine.

Koroško Koroščem!

Tako je prav. Tako je edino pravično!

Ali mar ni cela Koroška jugoslovanska, slovenska dežela? Naši pradedje so zasedli štiri petine cele Koroške, peta petina se je skrivala v prašumah in ledu. Tekom tisoč let so ponemčevali nemški cesarji in nemško plemstvo naš rod. Koroški Nemci so ponemčeni Slovani. Te resnice ne ovrže še tako urnebesno hajlanje.

Koroška, cela Koroška je naša. Naše so najlepše doline, najlepša polja, najlepši gozdovi. Slovensko je blagostanje in žitnice, glavna reka, najvažnejše železnice. Naš je vrt: saj so gore na neplebiscitnem ozemlju le plot k temu vrtu.

Mi hočemo, da kmalu pade demarkacijska črta in se cela Koroška jedini v Jugoslaviji. Ker smo rodoljubi, je načelo »Koroška Koroščem« najiskrenejša naša srčna želja.

Slovenski Korošci! Zasadimo z vsemi našimi silami, da pripade cela Koroška Koroščem. V coni A smo in ostanemo. Noben satan in nobeno peklo je ne ugrabi več Jugoslaviji. Gre za usodo cone B. Potem bo združen zopet celi Korotan. Hočemo biti povrh še velikodušni: plot na severu prepustimo Avstriji. Si zgradimo boljšega.

Še poldrugi mesec potraja razcepjenje Koroške. Dotlej pa naj stori vsakdo svojo narodno dolžnost. Naš cilj bodi: Koroško Koroščem, cela Koroška jugoslovanska.

Judeževo delo.

Na Dravi, dne 6. avgusta 1920.

Poštenjaki v Dobrovljah ob Baškem jezernu se še bodo dobro spominjali časov g. nadučitelja Ellerja pri Mariji na Zili. Tedaj so bili v Dobrovljah še postavni pošteni gospodarji, skoz in skoz slovenske korenine. Povsod, kamor so prišli, so jih kot vesele dobre pevce z radostjo sprejemali. Dobro se boste še spominjali starega »Murovca« kakor tudi »Ebnaerja«, očeta sedanjega nemčurskega Ebnaerja. Oba sta bila vrla Slovenca. Saj Ebnaerjeva mati še nemško ni znala. Tedaj se ni pilo toliko, kakor sedaj. Mladina je bila trezna in vesela. — Prvi uskok pa je postal mladi »Ebnaer« Gailer Janez. Kupila ga je »Südmarka«. S »südmarkovim« denarjem pa je kupoval in napajal svoje dobrovoljske fante navadno z žganjem in tako je iz njih napravil pijance in surove prodane nemčurje. Začeli so se pretepi in Dobrovlje so izgubile svoje pošteno in sloveče ime. Rajni pevec pd. Markovec v Bačah je pripovedoval, da ko so ustanovili v Dobrovljah »Kornblumengesangsverein«, so šli prepevat v Trebinjo. Tam pa so »Ebnaerju« rekli pošteni Nemci: »Ist dieser windische Bürgermeister auch hier?« Bil je tako jezen, ker ni bil »deutscher Bürgermeister«, da je takoj odšel.

L. 1914., ko so vsi »windische Bürgermeister« se šli poklonit »nemškemu Wilhelmu v Berlin«, se je bahal Ebnaer: »Ko bomo mi v Deutschland šli, to se bo priklanjal nam nemški cesar.« Stari Kvocar pa mu je pošteno odgovoril: »Dobrovoljske pufarje še pogledal ne bo.« Vsaka druga beseda Gailerja (Ebnaerja) je bila »fortschritt«. V resnici pa je obstojal njegov »fortschritt« v žganjepitju in da je s tem pokvaril mladino in uničil marsikatero eksistenco. Saj je že sam vsled zauživanja alkohola in »fortschritt« parkrat zblaznel. »Kornblumenverein« pa so ljudje imenovali: »Der blaue Nasenverein«. Imeli pa so vsi Gailerja vedno za norca. Kadar so le mogli, so mu ljudje vtaknili v žep slovenske vžigalice ali pa so mu zagodli slovensko koračnico (Naprej zastava slave). V takih trenutkih se je kar penil od jeze. Svoje nagajivce je podil včasih s poleni. Na Kranjskem pa so njega in pd. Šuštarča enkrat prav pošteno naklestili, ker sta se upala blekniti »heil«. Saj pa je bil tudi vsaka baraba njegov prijatelj, samo da je kričal »heil«. Pri Murovcu je enkrat rekel: »Ich habe meine Mutter sehr gern gehabt, aber nur deswegen nicht, weil sie mich windisch gelernt hat.« Navzoči Nemci, Beljačani, so se spogledali in rekli: »Wir haben nicht gedacht, daß dieser windische Bürgermeister so dumm ist.« Tako sodijo pošteni Nemci naše »nemčurje«.

Pa vse se vrača. — Ko so prišli ruski ujetniki, je rekel, da se bo vsaka dekleta v občini štempljala na čelo, če bo kaj imela s kakim Rusom. Pa ravno edino njegova hčerka v celi občini se je spečala z Rusom. — Isti ljudje, katere je on nekdan napajal in jih vzgojil za »fortschritt«, so Gailerja pred nekaj meseci pri Mariji na Zili v Nemški Avstriji prav pošteno nabili in ga podili v njemu tako sovraženo Jugoslavijo. Dobil je kar cel sodček v trebuh, da je ležal več dni. Isti fortschrittlerji so ga imeli pozneje v gostilni Moser pri Mariji na Zili v svinjski banji, kjer ga je eden držal za ušesa drugi za noge in tretji je imel v roki oster nož. Usmilili pa so se ga še nazadnje in so ga nesli v banji na prosto.

Kar je sejal, to je žel. — Marsikateri pa se bo čudil, kako je mogel biti tak človek »Bürgermeister« in celo deželni poslanec koroški. — Ob plebiscitu pa bomo s takimi »Judeži« in »fortschrittlarji« temeljito pomedli!

Mariborske slovesnosti.

V nedeljo, 1. avgusta, je pripeljal poseben vlak okrog tisoč Korošcev v Maribor na I. slovenski orlovski tabor. Mi Korošci smo navajeni videti veličastne manifestacije, kajti tekom enega leta smo se mnogokrat zbrali po več tisočih, da pokažemo svetu svojo trdno voljo, ostati za vedno združeni z drugimi Slovenci v lepi in močni Jugoslaviji — a takó velikanske manifestacije nismo še videli, kakor je bil orlovski tabor. Ostala nam bo neizbrisno v spominu! Dvignil se nam je pogum in ponos, ko smo videli, da je ves slovenski in hrvaški narod združen v isti misli in ideji, na kateri zidamo mi svoje organizacije, na verski in narodni misli. Z vsem srcem smo znova tudi mi sklenili te vodilne misli: narod naš jugoslovanski in vera naša katoliška — in na tem temelju bomo zmagali pri plebiscitu, ker ne pustimo nikdar več, da bi nam Nemeč ali Lah iztrgal iz src najdražje zaklade, jezik naš in našo vero. Utrjeni v tem sklepu smo se v nedeljo ponoči vračali iz Maribora.

Petek 30. julij in sobota 31. julij sta bila posvečena resnim posvetovanjem. Zbrali so se katoliški učitelji iz Slovenije in Hrvaške, sklenili so skupne vezi in se pogovorili o vzgoji mladine v narodnem in verskem duhu. Sešli so se slovenski katehetje in se navdušili za težavno svojo nalogo. Krščansko delavstvo je imelo svoja

zborovanja, na katerih so si združeni z brati Hrvači začrtali jasna pota v boju zoper vse sovražnike delavskih stremeljenj. Rokodelski pomočniki in kmetje so se seznanili s hrvaškimi tovariši in se dogovorili za skupne cilje in boje. Slovenske in hrvaške ženske zveze so imele skupen sestanek, so se združile k vzajemnemu delu v krščanski ženski organizaciji. — Dijaštvo, višješolsko in srednješolsko, je imelo oba dneva živahna, da, včasih burna posvetovanja. Mlade naše inteligentne sile so se združile za sveti boj krščanske zavesti v današnjemu, v materijalizem pogreznjenemu svetu. Orli in Orlice so imeli svoja zborovanja in so si izdelali načrt za bodoči razvoj.

Poleg teh zborovanj so se osnovali novi podzvezi: dramski odseki so se strnili v „Ljudski oder“ in pevski odseki po naših društvih v „pevsko zvezo“. — Nepopisno mnogo duševnega dela je skritega v vseh teh zborovanjih in razgovorih — in resolucije, ki so se sklenile, so zrna, ki bodo prinesla v krščanski, narodni organizaciji obilen sad. Konec teh posvetovanj je tvorila v soboto zvečer velikanska manifestacija za zasedeno ozemlje ter bakljada.

V nedeljo, 1. avgusta, pa se je vršila največja manifestacija v Jugoslaviji. Ob pol 7. uri zjutraj so se začele zbirati razne skupine za slovesni spreved — od vseh strani pa je dohajalo ljudstvo v mesto v nepreštetih množicah — ves Maribor je bil velikanski ljudski tabor.

Nekoliko po osmi uri se je začel pomikati spreved po mariborskih ulicah na glavni trg. Slikovitost narodnih noš, posebno bogato okrašenih hrvaških, okrašenih vozovi, modre srajce čeških Orlov in Orlic, rdeči kroji slovenskih Orlov, neštete vrste ljudstva iz vseh pokrajin Jugoslavije, vmes razne godbe in pevski zbori — kakor vojska kralja Matjaža je bil ta spreved, ki se je vršil brez konca in kraja iz ulice v ulico. Nas Korošce, ki smo bili združeni v ponosni skupini, so tisočeri gledalcev navdušeno pozdravljali. Ko se je ves spreved v najlepšem redu izlil na glavni trg, kjer so bili na posebnem tribuni zastopnik regenta Aleksandra, ministra dr. Janković in dr. Korošec in drugi dostojanstveniki in odposlanci, je pokrivala petdesettisočera množica trg ter prisostvovala sv. maši, pri kateri smo občudovali prekrasno petje „Ljubljane“.

Po sv. maši je bilo manifestacijsko zborovanje na glavnem trgu, pri katerem je med drugimi tudi govoril minister za poljedelstvo dr. Velizar Janković, ki je rekel: „Zbrali ste se tukaj verni Slovenci-katoličani. Kot pravoslaven brat vas na tem zborovanju iskreno pozdravljam in vam kličem: Čuvajte svojo katoliško vero! Zakaj to vemo vsi, da je narod brez vere žival in da brez verske podlage ne more obstajati noben narod in nobena država. — Med katoličani in med pravoslavni ne more biti nobenega nasprotja. — Naša država mora postati država tudi verske svobode, kakor mora biti država politične, gospodarske in socialne svobode. V tem imenu vas, dragi bratje Orli, kot Srb iskreno pozdravljam: Dvignite se, širite se, razpnite krila in poletite tudi k nam v Srbijo.“ Te besede ministra so izzvale velikansko navdušenje, posebno med nami Korošci, katerim Nemci vedno trobijo na ušesa, da je v Jugoslaviji zaradi pravoslavnih Srbov katoliška vera v nevarnosti. — Govoril je tudi minister dr. Korošec, ki nas je opozoril posebno na to, naj se zavedamo, kako močni smo, kako razširjene so naše organizacije in da bodo še napredovale in se krepile. Pozdravili so zborovalce tudi zastopniki češkoslovaške republike, francoskih telovadcev in ameriških Slovencev.

Popoldne ob 3. uri se je vršila na Teznu javna telovadba francoskih gimnastov, slovenskih in čeških Orlov in Orlic. Nad 30.000 gledalcev je občudovalo lepe proste vaje in težko orodno telovadbo, pri kateri so želi posebno Francozi največje priznanje. Žal, da zaradi dežja, ki se je vtil nad Mariborom ravno ob času, ko je ljudstvo šlo na Tezno, mnogi Korošci niso šli gledat telovadbe, ampak so se vrnili že s popoldanskim vlakom domu.

Mi Korošci smo se vrnili ojačeni in navdušeni za zadnji boj, ki ga imamo še pred glasovanjem zoper one Nemce, ki so nam branili razviti organizacijo tako sijajno, kakor smo to videli v Mariboru. Pa prišla bo ura, ko bomo pri glasovanju odločili, da hočemo biti združeni in organizirani z našimi brati na jugu v krščanski organizaciji in ne več ječati pod pritiskom nemške „Volkswehr“, ki je lansko leto uničevala naše knjižnice in odre naših društev in oropala ter oskrunila naše cerkve. Povejte vsem, ki niso bili v Mariboru, da nas je mnogo, da smo močni in krepki — in da bomo zmagali, ako le hočemo.

Politični pregled.

Naša država.

Vladna kriza bo kmalu rešena. Glede deželnih vlad so se sporazumeli. V Sloveniji dobijo demokrati po novih vesteh poverjenika za pravosodje in socialno politiko, poverjenik za notranje zadeve pa bo nevtralen uradnik.

Dr. Beneš je došel v Beograd. Iz Dunaja poročajo, da je potovanje Čeha dr. Beneša velike važnosti. Potovanje ima namen, da se med Čehoslovaško, Nemško Avstrijo in Jugoslavijo sklene pakt o nevtralnosti. Tem državam se bo priključila tudi Romunska, ki je generalu Wranglu že odbila svoboden prehod njegovih čet preko romunske zemlje v Galicijo. Te tri države bodo zahtevale, da se madžarska vojska zniža na 30.000 mož, ker bi drugače tudi one morale imeti veliko vojsko, kar iz finančnih razlogov ni mogoče.

Poljska.

Poljska je odposlala svoje poslance k boljševikom, ki naj bi bili razpravljali o premirju, a boljševiki so odgovorili, da razpravljajo samo o miru. Zato so se odposlanci vrnili. 14. avgusta zjutraj je poljska delegacija zopet prekoračila rusko fronto in se bo pogajala o miru. Boljševiki bodo nemara zahtevali sovjetsko poljsko republiko. Med tem pa boljševiki prodirajo dalje. 10. avgusta so zavzeli Mlavo, Pultusk, Sjedlec in nekaj krajev 12 vrst zahodno od Bukova. V smeri proti Cholmu so prekoračili Bug in dosegli cesto Vlodava-Cholm. V bližini mesta Vladimir Volynskij so zavzeli Grubešov in Krylow. — Romunija dementira vest, da bi bila dovolila prehod enega armadnega kora vojske generala Wrangla preko romunskega ozemlja v Galicijo. — Francoski socialisti so sklenili, da se mora Poljski zagotoviti neodvisnost z ozirom na samoodločevanje narodov, ker je Poljska važna za evropski mir. — V južni Rusiji je prodiral general Wrangel proti boljševikom in imel uspehe. Francoska vlada je priznala Wrangla. Vsled tega je nastalo med Anglijo in Francijo nespozumljenje, ki se bo pa poleglo.

V židovsko mesto Minsk so odšli poljski odposlanci, da se razgovarjajo z ruskimi boljševiki o miru. Poljski so boljševiki zasigurali samostalnost. Za sedaj jamčijo Poljski meje, ki jih je zahteval lord Curzon in zahtevajo, da mora Poljska zmanjšati število vojaštva na 50.000 mož. V tem slučaju bi tudi oni znižali število vojakov na poljski meji. Za Rusijo pa zahtevajo svoboden prihod na morje pri Gdanskem. Ali ni to samo boljševiška šahovska igra? V zasedenih krajih so uvedli sovjete in razgovore v Minsku bodo porabili za to, da govorijo skozi okno zapadnoevropskemu proletariatu.

Berlin, 12. avg. Rusko konjeničstvo je 40 kilometrov pred Varšavo. Topništvo še ni streljalo na mesto. Ruska severna vojska razpolaga s 60.000 možmi infanterije in 30.000 konjenice. Poljaki se umikajo zapadno od Mlave in prepuščajo koridor na Gdansko (Danzig). Število mrtvih in ranjenih je majhno, ker obe armadi štedita „ljudski material“ — (kakor se izražajo tisti ljudje, ki vojsko vodijo).

Najnovejše poročilo pravi, da so boljševiške čete že vdrlle v varšavska predmestja.

Rusi prevzamejo državne dolgove.

Kamenjev je pisмено priznal ruske državne dolgove francoskim upnikom. Isto je naredil tudi Wrangel, ki je obečal, da bo njegova vlada demokratska ter se bo ozirala na francoske diplomatske želje.

Tešin.

Mesto Tešin so zasedli Čehi.

Hermann Wendel,

nemški soc. demokrat, ki je bival dalje časa v Jugoslaviji, je predaval, kakor poroča „Frankfurter Zeitung“, v znanstvenem institutu za prosveto in znanstvo modernega Orienta. Rekel je: Enotnost Jugoslavije je že trdno stoječe dejstvo. Izvzemši Koroške, kjer preti slavizacija nemških mest, ni nobenih spornih točk med obema državama — med Jugoslavijo in nemško državo (po priključitvi Nemške Avstrije k nemški državi). Slavizacija! Koliko pa je Nemcev v koroških mestih? Tako malo, da ni vredno govoriti! Ko bi Hermann Wendel vedel, kako je Avstrija te Nemce „ustvarjala“ potom raznarodovanja slovenskega življa, ne bi tako resen politik kakor Wendel izrekel takih besed. Zanimivo za nas je tudi to, da tudi nemška oficalna soc. dem. stranka stremi z vsemi sredstvi za tem, da se združi Nemška Avstrija z Nemčijo. Zato pa ne bomo glasovali za Nemčijo, glasovali bomo za jugoslovansko Koroško.

Atentat na grškega ministrskega predsednika.

Ko je 12. avgusta zvečer hotel odpotovati s kolodvora v Lyonu Venizelos v Nizzo, ustrelile ste dve osebi iz samokresa osem strelcev na njega. Venizelos je ranjen. Atentatorja sta zbežala.

Italija.

O božiču leta 1914. je Italija okupirala Valono, najvažnejšo strateško točko na Jadranu. Za časa vojske in za časa premirja je okupirala še velik del Albanije, da izpolni 7. člen londonskega pakta, ki je Albanijo razdelil med Italijo in balkanske države. Leta 1920. pa poženejo neorganizirana albanska plemena italijansko vojsko iz cele Albanije. Nekaj časa se je italijanska vojska še držala v Valoni, a tudi to je morala izprazniti. Italijanski diplomatje sklepajo v Tirani „zvezo“ z Albanci, jim priznavajo polno in izključljivo oblast na vsem albanskem teritoriju in sklepajo z njimi vojno zvezo. S tem je Lah doživel drugi Kobarid. Italija je z Valono izgubila ključ Jadrana in svoj Gibraltar. Laški diplomatje in laški novinarji so opetovano dokazovali, da je zavzetje Valone največji uspeh v tej vojski, ko so postali edini gospodarji v Otrantski cesti. S paktom v Tirani so izgubili svoj najdragocenejši vojskin uspeh. Strah pred domačo revolucijo je prevladal željo po novih krajih. Sen o edinem gospodstvu na Jadranu bi se imel obistiniti, a gnile notranje razmere so jih prisilile, da so se morali odpovedati gospodstvu na Jadranskem morju. Italija si je natovorila s svojo jadransko politiko dva naroda za sovražnika, Jugoslovane in Grke, a njihova politika jim ni prinesla nobenih uspehov.

Dnevne vesti.

Celovško gospodarstvo. Celovski mestni očetje tako vzorno gospodarijo, da jim manjka 8.177.177 K. Lepa svota! Zato so zvišali pristojbine na pivo, vino, žganje, na električni tok itd. itd. A vkljub temu še ostane 6.350.777 K nepokritih. Da pokrijejo te občinske stroške, so sklenili najeti posojilo v znesku 7 milijonov kron.

Iz grebinjskih krajev. Prihod plebiscitne komisije je tu razburkala duhove kot veter valove na morju. Prej je bilo lepo tiho in mirno. Vsak je šel za svojim delom, samo grebinjski purgarji so, seve na čelu vseh Švarc, zgago delali s svojo znano visoko politiko. Pa koga so te norosti razburile? No, ne naših ljudi, ki vedo, kje je pravična roka božja, ne, pač pa grebinjsko nobleso, ki trobi v isti rog. To bi bilo na vsak način povedati gospodom pri komisiji, kako si naši Nemci predstavljajo pravičnost in red. Ali naj bode red, ko že ob belem dnevu žugajo nemški agitatorji našim ljudjem, da bodo vse požgali, če pridejo Nemci nazaj!

Za invalide. Ing. Viktor Glantschnig v Köflachu na Štajerskem, Nemška Avstrija, objavlja kot poslednji poveljnik gorske topniške baterije 3/3 (pozneje 7/3) in kot upravitelj zbiralnega sklada za invalide te baterije, da se naj najkasneje do 10. sept. 1920 vpošljejo nemško napisane prošnje vseh onih invalidov, oziroma svojecev padlih te baterije, na splošno organizacijo voj. invalidov za slovensko ozemlje v Ljubljani, Gosposka ulica 3. Pozneje vposlane prošnje se ne more vpoštevati. Prošnje morajo biti uradno potrjene glede invalidnosti, kraja in datuma, kdaj je bil dotičnik ranjen oziroma padel.

Poštni urad Klopinsko jezero. S 4. avgustom se je zopet otvoril poletni poštni urad Klopinsko jezero, ki bo posloval do 30. 10. 1920. Poštni okraj tvorijo kraji Klopinj, Grablja ves, Zgornji in Spodnji Podgrad in Zgornje Zamanje, in se za omenjeno dobo izločijo od dostavnega okraja poštnega urada Sinčaves. Zvezo bo imel urad Klopinsko jezero s peško-poštnim spojem k in od vlaka Maribor-Grabštanj. Dostava se vrši v krajih Klopinj in Spodnjem Podgradu dnevno razen ob nedeljah.

Vič pri Ljubljani. Slučajno sem imel nekaj v Ljubljani opraviti, zavijem jo pri pošti v Prešernovo ulico in vidim tam veliko gnečo ljudi pri neki prodajalni. Mislil sem, da imajo medveda v oknu, pa na moje začudenje vidim sad koroškega nemčurstva, kateri mi je dobro znan, lepak v oknu z napisom: „Oslovski tabor v Svetivasi“, ki je oznanjal visoko kulturo koroških nemčurjev. Za menoj stojita dve Nemki in pravi ena proti drugi: „Das hätte ich nicht gedacht, daß die Deutschen und deutschgesinnten Slovenen in Kärnten so verhaßt sind, hier in Laibach ist aber alles so ruhig, sie lassen uns unsere Rechte, ich schäme mich direkt vor einer solchen Bande, daß ich auch eine Deutsche bin,“ in pljune v stran ter pristavi: „möchte ich das Abstimmungsrecht haben, so stimmte ich nie für Deutschösterreich.“ Torej koroški nemčurji, pošteni Nemci so vas že povsod

obsodili, kmalu boste dobili tista dolga nšesa, o katerih toliko pišete. Tukaj v Ljubljani in okolici nas je tudi precej, ki bomo prišli na dan odločitve z glasovnico v roki proslavit zmago jugoslovanskega Korotana.

Šolska vest. Pisarna okrajnega šolskega sveta v Velikovecu se nahaja zdaj v Ludolfjevi hiši, I. nadstropje, kjer se nahaja tudi obmejno poveljstvo.

Wir fürchten nur Gott. Samo Boga se bojimo. Tako so prevzetno kričali Nemci pred vojsko. Bog jih je uslišal in pošteno štrafal. Danes se delajo Nemci ponižne, potuhnili so se in bruhajo strupeno jezo. Nekdaj so v „Wilajetu Kärnten“ pri belem dnevu pamet na glavo postavljali — danes to delajo po svojih cajtengah. „Freie Stimmen“ so v zadnjem času postale „gemeine Stimmen“. Od 10. t. m. cvilijo ponižno pred antantno komisijo, pred tisto antanto, katero so še pred par leti valjali po blatu in preklinjali do dna pekla! Ja, wir fürchten nur Gott...! Danes se bojijo vsakega jugoslovanskega uradnika, vsakega vojaka, vsakega žandarja (!), vsakega financarja, vsakega poštarja, vsakega učitelja, sploh vsakega Slovenca, posebno pa generala Maistra! Pomaj, pomaj, ljuba, preljuba antanta, spodi vse ven iz dežele, vsi so tirani, teroristi, autokrati, fanatiki, hecarji, vsi, prav vsi, tudi zadnji sluga je nam nevaren, je gewaltmensch, landfremd, zweifelhaften Charakters! Zato pa, draga, predraga antanta, odpri duri, odpri demarkacijo, da pridejo noter kulturtragerji iz Dunaja, Gradca, Celovca, da bodo „Ordnung und Ruhe, Volksabstimmung frei, unbeeinflusst!“ — To pogervajo in nič več! Pozna se, da jim „Wilajet Kärnten“ roji po glavi, da ne morejo pozabiti „die alte Herrlichkeit“. Vsak birič vidi krivico že v tem, da se mu bič vzame iz rok. Otrok se joče, če se mu hišica iz kart podere! Vi brihtni nacelnji: „Belangov“ ste postavili, eden je bolj bombastičen in „geschwollen“ kakor drugi. Nekaj pa manjka vaši brihtnosti — vi ste akrobati v izrazih.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Velikovec. (Nemčurska jezca). Celih 14 dni so Nemci agitirali za shod v Velikovec. Toda Bog prav nič ne drži na nemčurje, še manj pa naši poštenci Korošci z nemčurji. Ko bi se vredno zdelo prešteti vse ovce, ki so prišle na trg, bi dobil sledeče številke: 50 nemškutarjev, 100 pobalinov, katerim se vidi, da so nosili še pred kratkim kijklje, 50 otrok iz Velikoveca in skupno tudi 50 velikovških kramarjev in nemških peomtarjev brez kšefta. Ta dan nam je še le prav pokazal, da v coni A Nemcev ni, nemškutarjev pa bo tudi za semenj zmanjkalo. Toda kulturo pa imajo ti ljudje že prav pristno nemško. Še celo njih špraha je čisto deutsch, kar smo se mogli vsi na lastna ušesa prepričati, kajti vse, kar se je od njih slišalo, je bilo samo „heil hau-hau (heil)“. Iz vsega smo pa lahko posneli, da so prišli vsi ti ljudje, ki niso od Boga ustvarjeni — to so nemčurji — (Bog je ustvaril Nemce, Slovence, Italijane i. dr. najprej, toda nemčurjev pa ne, to je ravno tako, kakor napravijo ljudje iz bika — vola!) — do spoznanja, da so stvar že zašpilali. To se je videlo z zbesnelih obrazov nemčurjev. Saj tudi človek, ki se potaplja, v svojem smrtnem strahu bije okoli sebe in če ga hoče človek rešiti, še tistega poskuša potegniti pod vodo. Najlepši izmed vseh je pa bil sledeči prizor: Ob pol 1. uri je stal na trgu g. Möderdorfer in se razgovarjal z nekaterimi velikovškimi Nemci. Ker je Ziljan, torej nemško-avstrijski podanik, si je napel koroški trak na prsa. Ko se je nabrala nekaj večja množica okoli g. Möderdorferja, so se vedli koroški purgarji, katere ima na pantelcu Relgeiz p. d. Strauß, so se ti zbrali, da bi se izgubljene ovčice ne spametovale, je prihrumela cela druhal okoli 200 glav mlado in staro, krofasto in nekrofasto in obkolilo imenovanega gospoda, ko pa le nič ni pomagalo, je pa priletel znani glažar Pavlik in

začel na vso silo, kakor bi hotel podreti s svojim glasom mesto Jeriho, heil, zraven so se mu pa cedile pene od ust, da je kar kapalo kakor ob najhujši burji. G. Möderdorfer mu je čisto mirno povedal, sledeči izrek: Hunde, die nicht beißen können — bellen. Nato je gospa Strauß zaprla okno. G. Möderdorfer se je pa zahvalil z ironičnim nasmehom celi množici za prijetno družbo in počestjenje in stopil iz kroga. Videlo se je še okoli 200 zijal, kateri so od samega presenečenja pozabili zapreti usta.

v Mali št. Vid. (Nesreča.) Ko je vozil 5. avg. Izidor Ahačič pd. Rajšl iz Važenberga za gostilničarja Blažiča mošt, se jima je voz prevrnil, konj pa se je zvalil kakih 300—400 korakov po strmini in se je ubil. Ahačič je tudi prišel pod voz in dobil na glavi poškodbe. Konj je bil 6—8000 kron vreden.

v Vovbre. Poslušajte storijo o „baronu“. Bil je mogočen gospod, ki je komandiral ljudi, človeške duše, srca in roke in noge od Drave do Svinške planine, od grebenske skale pa do velikovških nemčurjev. Pomigal je s prstom in zmučeni hrbtji od dela na polju so se morali znova priklanjati in mu — če se je temu gospodu zahotelo — pete lizati! Ta mogočnej pa je bil zaščitnik vseh revežev in sirot od Glančnika, ki ga je od prejšnjega Slovenca kupil z denarjem, od Feiniga, ki mu je les lifral, do Plaznika, ki mu je bogataš dajal najlepše njive in do Rošerja, ki je oddal svoje orale v drag najem, da je potem zopet obdelaval baronovo boljše zemljo in ceneje. — Pa pride antantna komisija in glej, njegova Vsemogočnost obsije to komisijo s to veliko častjo, da jih pozdravi kot nemški voditelj na nemški zemlji. — In kot birič z bičem v roki jih je nagnal skupaj in odvisni njegove milosti so stali njegovi slugi okoli njega! — Vesele storije žalosten konec je pa ta, da vemo, kaj nas čaka v Nemški Avstriji pod komando baronov in grofov! Kje je tako hvalisana republika? Nemci in Nemška Avstrija redi trote, barone, grofe, Jugoslavija jih pa nima.

v Libeliče. Ni bil gospod, tudi ne posebno bogat, ampak priprost gorski kmet, naš Rapnik, vendar se je nam od žalosti srce krčilo, ko smo ga nesli na Lovrenčevo k pogrebu. Ni bil samo ljudem zanesljiv svetovalec, ampak šel jim je na roko tudi pri stavbi domačih mlinev, pri popravljanju strojev itd. V težavnih časih od leta 1912. do 1917. je bil župan. Kot prebrisan in pošten mož je bil zvest sin svojega naroda. Ko bi vsi pri nas bili tako marljivi in poštenci in ko bi vsaj nekoliko več čitali, ne bi imeli grdih nemčurjev, ki niso v prid občini, ampak v nadlogo. Vrlenu možu želimo božjo milost, nam pa volje, da ga posnemamo!

v Labud. V zadevi napada na vlak, kateri je vozil naše ljudi dne 25. julija iz Velikoveca, je bilo več oseb zaprtih. Nekateri so že obstali svoj zločin, dva sta zbežala čez mejo!

v Ruda. (Antantna podkomisija). V ponedeljek, dne 9. t. m. je nas obiskala antantna podkomisija, da uvede predpripravo za glasovalno komisijo. Nemčurji so hoteli Rudi dati nemško lice. Ker je pa domačih nemčurjev že davno premalo, so jim prišli na pomoč štirje polni vozovi iz Velikoveca in okolice. Da je bil Glančnik iz Vovbre zraven, se razume. Domače ljudstvo je to silno razburilo in le potem se je razburjenje nekoliko poglobilo, ko so morali vsi tuji hujskači oditi. Kolikor sem zvedel, je eden v imenu Slovencev-domačinov pred komisijo odločno protestiral proti navzočnosti tujih elementov, ki so največja nevarnost za mir in red.

v Pokrče. 10. avgusta so obiskali našo občino člani antantne komisije, ki bivajo v Velikovecu. Z iskrenimi „živijo“-klici je pozdravilo slovensko ljudstvo gospode. Članica ženskega društva je v narodni noši pozdravila člane komisije. Izročila je g. predsedniku šopek cvetlic. Člani antantne komisije so povabili šest mož v naši občini. Sestavil se je torej občinski svet, ki ima nalogo sestaviti glasovalno listo. Izmed Slovencev so bili izvoljeni: od vsega ljudstva spoštovani gospod gerent Jožef Lavre, gostilničar

in posestnik p. d. Bužlej v Vabnyasi, gospod župnik Matej Weiß in posestnik Jakob Kulterer p. d. Peter v Mišlah. Iz drugega tabora so voljeni g. učitelj Ludvig Gasnik, posestnik, krojač in gostilničar g. Peter Krasnik p. d. Mežnar v Pokrčah in g. Jožef Kramer v Ličjivasi. Pred odhodom je podarila članom antantne komisije 75 let stara Slovenka šopek cvetlic. Z navdušenjem je klicalo slovensko ljudstvo prijaznim gostom: „Živijo!“ Obsipalo je gospode s cvetjem. Pristrčno so odzdravljali gostje.

v Pliberk. Preteklo nedeljo je izzival v mesto prihajajoče fante usnar Zdravja. Ranil je s palico, v kateri je bilo skrito železo, nekega fanta. Vprašamo oblast, ali ima ta gospod pravico nositi tako orožje? Pripomnimo, da je tega pristnega „kerntrnerja“ zibala slovenska mati v Igu pri Ljubljani!

v Prevalje. Pred 25 leti se je ustanovilo pri nas slov. katoliško delavsko društvo, ki je bilo eno izmed prvih delavskih društev v takrat za nas tako tužnem Korotanu. V teh 25 letih svojega obstanka je društvo mnogo storilo v prid svojih članov, pomagalo je marsikateremu delavcu do boljšega položaja. Pa tudi v narodnem in verskem oziru si je pridobilo društvo nevenljivih zaslug. In na dan 29. avgusta bo prevaljsko delavstvo na slovesen način proslavilo ta jubilej, skupno s tovariši in tovarišicami, ki bodo ta dan prihiteli od vseh strani, da skupno praznuje ta delavski praznik. Svojo udeležbo so prijavili skupine JSZ iz Guštanja, Mežica, Črne itd. Posebno v velikem številu se udeležijo slavlja mariborsko kršč. delavstvo. Spored bo sledeči: Ob 1/2 9. uri sprejem gostov, potem slovesna služba božja s slavnostno pridigo (pridiguje č. g. profesor Bogovič iz Maribora). Po sv. maši delavski tabor na prostem, na katerem bo govorilo več govornikov in govornic. Popoldne velika ljudska veselica. Na to slavnost so vabljeni vsi prijatelji slov. kršč. delavstva od blizu in daleč. V nedeljo 29. avgusta vsi v Prevalje!

Crna. (Strašna nesreča v rudniku.) Dne 11. t. m. ob poldvanajstih na povratku z dela se je dogodila v jami v Igrčevem silna nesreča. Žrtev je bil sedemnajstletni rudar Anton Ročnik, član črnskega „Orla“, najboljši telovadec. Kakor običajno — četudi nedovoljeno po rudniških predpisih — so se vračali štirje rudarji — med njimi omenjeni — v dvigalu iz jame z dela domov. A. Ročnik se je najbrže nagnil in pri tem zadel z glavo ob v rovu zgrajeno tramovje, ki ga je zgrabilo. In v trenutku je bil konec njegovemu mlademu življenju. Odtrgalo mu je zadnji del glave. Ponesrečenega so prenesli v mrtvašnico v Črno, kjer je truplo pregledal zdravnik, in so nato mrliča neparali na njegovem stanovanju. Dne 13. t. m. ob 4. uri popoldne smo zemeljske ostanke položili k večnemu počitku ob veliki udeležbi občinstva. Sprevod je vodil domači g. župnik ob asistenci č. g. Iv. Hornboka, župnika v Mežici, in domačega g. kapelana Ant. Mlinarja. Truplo so nosili domači sobratje „Orli“, katerim so se pridružili v sprevodu „Orli“ iz Mežice. V svojem nagrobnem govoru je povdarjal domači č. g. župnik vrlino rajnega — predvsem njegovo otroško ljubezen do svoje matere-vdove — in njegovo krščansko prepričanje. Bodi na tem mestu izražena najpristrčnejša zahvala na udeležbi, zlasti „Orlom“ iz Mežice in vsem drugim, ki so v obilnem številu izkazali mladeniču kremenite krščanske značajnosti zadnjo čast! Vrlega pokojnika priporočamo v gorečo molitev in blag spomin!

v Guštanj. Župna cerkev v Guštanju je dobila zadnji mesec dvojno trajno olupšavo, prvič se je skončalo montiranje električne razsvetljave, in drugič so se postavili novi cerkveni stoli. Električno razsvetljavo je prav spretno in solidno napeljal domačin, jeklarniški monter, gospod Rok Slanič. Vse stroške za napeljavo električnega toka je velikodušno poravnal blagorodni g. grof Vincencij Thurn, lastnik jeklarne na Ravnah; farani so pa radevolje oskrbeli na lastne stroške potrebni električni material. V celem je montiranih 47 žarnic v cerkvi, ki prelestno ožarjajo oltarje in cerkev. Druga koristna cerkvena no-

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec glavni trg št. 141

Telefon števil. 7 (interurban). — Račun poštn. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavnica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

vost so novi hrastovi cerkveni stoli. Ves hrastov les je darovala v to svrhu gospa Franica Lečnikova p. d. Lubasinja v Podkrajju, potrebne deske za podij pod klopni je pa brezplačno odstopil g. grof Vincencij Thurn, delo je izvršil prav zadovoljivo mizarški mojster g. Lovro Mačić na Prevaljah. Dobrotnikom, ki so s svojimi prispevki (v celem K 16.000.—) pomagali preobraziti svojo župno cerkev, bodi tem potom izrečena iskrena zahvala! Bog plačaj!

Boroveljski okraj.

b Žihpolje. Dne 6. t. m. je bila Katarina Reichmann pd. Matjaževa iz Dolčevasi v Celovcu. V gostilni Vrečnik ji je natakarica povedala, da je bil v gostilni mlad fant iz Žihpolj, ki ji je pokazal revolver ter ji rekel: „Ta je pripravljen za Reichmanna Jožefa“ (Matjaža). — Tudi tukajšnjemu učitelju grozijo dobro znani ljudje, da ga bodo ubili. Peče jih, ker smo dobili sedaj učitelja, ki se od te sodrge ne pusti strahovati in uči v šoli in ljudstvo resnico. — Gostilničarju g. Ureku so zasmodili iz sovraštva znani folk-rauberji na travniku kupljeno seno. Kaj takega more storiti samo „človeška baraba“. Blažena tista država, kjer bodo takšni nemčurski roparji in požigalci kar sami po barabarsko sodili poštene ljudi. To so ljulika. Pošteni Žihpoljčani, od Boga ustvarjeni, pa bodo skrbeli, da bodo to ljuliko ob plebiscitu popolnoma izpleli in jo vrgli na gnoj.

Cerkvena vest.

Dr. Bauer — kardinal. „Reichspost“ pri- naša vest, da bo jeseni postal zagrebški nadškof dr. Bauer kardinal.

Gospodarstvo.

Izvoz žita. „Beogradske Novine“ poročajo, da se nahaja v Banatu in Baranji okoli 50.000 vagonov žita za izvoz. Da bi se izvozilo to žito, potrebovali bi 4 mesece in to samo tedaj, če bi se izboljšal železniški promet.

Sladkorna pesa. Stanje sladkorne pese je letos zelo ugodno, veliko boljše kakor lansko leto. Zato bo tudi več sladkorja. Lani so naše sladkorne fabrike izdelale okoli 15 milijonov kilogramov cukra, letos pa bodo dale 45 milijonov kilogramov. Zato bomo kmalu pridelali doma toliko sladkorja, kolikor ga sami rabimo. In tudi cene bodo nižje.

Avstrijska industrija roma v tuje roke. Trgovska in obrtna komora v Zagrebu poroča, da so prešla sledeča avstrijska podjetja v Avstriji v roke tujcev kot posestnikov ali sosesestnikov: Alpine Montan Aktien Gesellschaft v italijanske roke; Ternitzer Stahl- und Eisenwerke, pretvorjeno v delniško društvo z bistvenim delom Italijanov. Fiat Werke (za izdelovanje avtomobilov) v interesno sfero zajednice tt. Fiat-Torino. Woitscher Magnesit Werke so prešli v francosko-švicarski konzorcij. Krupp-Berndorfova tovarna je prešla po novi emisiji delnic v roke Francozov. Schrauben und Schmiedewaren Fabriks Aktien-gesellschaft je prevzela po novi emisiji delnic angleško-francoska grupa. Erzensfeldova tovarna municije se dogovarja s Poljaki. — Celovski Nemci, nemški agitatorji v coni A, bodo seveda še naprej vpili, da ima Nemška Avstrija bogato industrijo. Dokazali pa smo s tem, kako roma vse v tuje roke. Nemška Avstrija bo kmalu tuja kolonija.

Avstrijska železna industrija v nevarnosti. Pred par tedni so ugasnili zadnji štajerski plavž, ker ne morejo dobiti iz Čehoslovaške potrebne množine koks. Štajerska industrija železa je do daljnega navezana na čehoslovaško oskrbo z železom. Ta položaj je Čehoslovaška izkoristila in povzdignila cene železu, ki ga dobavlja za Nemško Avstrijo, na 200 č. sl. kron (800 nemško-avstrijskih kron) za meterski cent. Ta podražitev omogočuje Čehom, da oddajajo železno robo v Avstrijo za isto ceno, za katero morajo avstrijski industriji kupovati v Češki surovo železo. A zopet hočejo Čehi povišati ceno za 200 čehoslovaških kron. Ta dogodek mora uničiti štajersko železno industrijo. Že danes se nahaja v jako

težkem položaju. Ker delavci delajo samo 8 ur in ker vsako podjetje samo majhen del tega proizvaja, kar bi moglo proizvajati, stoji sedanja produkcija še veliko pod produkcijo v mirnem času. Avstrijska industrija pa mora živeti od tujih kupcev, ker kupovalna moč domačinov nič ne pomeni. Ker strašno primanjkuje premoga in železa, so bila podjetja primorana, omejiti kolikor mogoče obrat, a niso mogla reducirati števila delavcev, ker zakon to zabranjuje. A te papirne naredbe so bile porušene po katastrofi, ki je nastala! Delavce odpuščajo v velikem obsegu. Če se avstrijska industrija kmalu ne reši iz te zagate, je prerezana življenska žila te države in je njena smrt, osiromašenje, izseljevanje delavcev v največjem obsegu neizogibno. To bo polom. Tako piše Jugosl. ekonomista br. 53, stran 4. — „Freie Stimmen“, „Kärntner Landsmannschaft“ in vsi nemški agitatorji v coni A bodo še zmiraj lajnali: „mi imamo bogato industrijo“. Kako revna je nemška industrija, kaže ravno ta slučaj.

Suša v Rusiji. Kakor poročajo ruski sovjetski listi, je vladala koncem maja v srednji Rusiji suša, ki je uničila mnogo setve in ki je povzročila na mnogih krajih požar.

Bolezen na krompirju se širi v Čehoslovaški. To je čisto nova bolezen. Vzroka še ne poznajo. Pravijo, da je bolezen nastala vsled slabega obdelovanja zemlje med vojsko in vsled tople zime.

Tržne cene v Velikovu dne 11. avgusta 1920.

	K	v
Živina (govedina) kg	10—11	—
Prašiči „	30—32	—
Pšenica „	6—7	—
Rž „	6	—
Oves „	3—4	—
Ajda (ni bila na trgu)		
Krompir „	2	—
Jabolka „	2	—
Hruške „	3	—
Kumare „	1	50
Slive „	3	—
Kokoši komad	30	—
Piščanci „	20	—
Jajca „	1	60

Promet je bil živahen.

Darovi.

Izkaz prispevkov za sirote padlih vojakov, nabrala in darovala šolska mladina na Vidov dan. Šole: Božji grob 146 K, Crna 117 K, Djekše 10 K, Dobrlavas 115 K, Galija 17 K, Grebinj 25, Guštanj 121-45 K, Jezersko 97 K, Kotlje 14-50 K, Libuče 12-40 K, Mohliče 10 K, Prevalje 100 K, Pustrica 295-60 K, Šmihel pri Pliberku 608 K, Velikovec dekliška šola 116-40 K, Velikovec meščanska šola 40 K, Vovbre 229-05. Skupaj 2088-40 K.

Zahvala. Za mater padlega poročnika Ulriha Mališ pri osvoboditvi Dravograda je sprejel Narodni svet na našo notico v listu „Klic uboge slov. koroške matere“ sledeče darilo: g. inž. Pahernik 100 K, g. Janko Pahernik 200 K, g. Peter Mravljak 100 K, g. Julka Fritz 100 K, g. Franjo Šgerm 80 K, g. Karl Kovač 80 K, g. P. Minaržik 50 K, g. Bobič 5 K, g. Nendl 5 K, gđ. Tončka Kvasova 10 K. Vsem darovalcem priskažna hvala, v prvi vrsti gđ. uradnici Tončki Kvasovi iz Vuhreda za požrtvovalno delo. — Velikovec, 9. avgusta 1920. Narodni svet za Koroško.

Društvene vesti.

Pridite v nedeljo, dne 22. avgusta, ob 3. uri popoldne (poletni čas), v Medgorje, kjer priredita tukajšnje žensko društvo in pevski zbor veselico z vspeedom: petje, gledališka igra „Oh ta Polona“, šaljava deklamacija ter tombola. Pridite številno na to našo prvo letošnjo prireditve!

Ruda. Obšni zbor podružnice Sl. kmetijske družbe se vrši v nedeljo 22. t. m. po sv. maši v šoli. Kmetstvo vabi na obilno udeležbo odbor.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.
Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Občinski tajnik išče (po končnoveljavnem plebiscitu) na Koroškem službo pri kakšni večji občini, ter razpolaga z vsehstranskimi zmožnostmi in tozadevnimi spričevali. Za poststranski zaslužek, ozir. za stanovanje, bi vzel tudi kako gostilno v najem. Naslov: Josip Lesjak, občinski tajnik, t. š. Drava (šola), pošta: Loče pri Bačkem jezeru (Koroško).

Proda se hiša št. 9 v Slov. Plajbergu pri cerkvi, V hiši je trafika in mala trgovina. Hiša ima nov vodovod in skedenj. Pri hiši je 154 a travnikov in 4 ha 31 a gozda. Prednost ima organist-rokodelce. Pismene ponudbe na Ivana Starca, župnika na Rudi.

Vabilo

na

Ljudski tabor

dne 29. avgusta 1920

ki ga priredi

katoliško delavsko društvo Prevalje
ob priliki svoje petindvajsetletnice.

Sporod:

Ob 1/4. uri sprejem gostov na postaji Prevalje, nato spre-
vod na Poljano (4 km), kjer je ob 1/2. 10. uri slavnostna
pridiga in sv. maša na prostem.

Po sv. maši slavnostno zborovanje.

Ob 2. uri pop. ljudska veselica. (Nastopijo pevski zbori —
telovadba — tombola.) (Velja novi čas.)

Pridite od blizu in daleč, da proslavimo petindvajsetletnico
prvega in najstarejšega izobraževalnega društva na Koroškem!

PIVO najboljšje črno bavarsko
črno „PORTER“
in belo marčno

v sodih in steklenicah ter belo in črno

VINO razpošilja vsako množino
najcenejše
A. Oset, Slovenjgradec.

Slovenci! Plebiscit je pred durmi!
Vsi na delo za narod! --

Za Beograd se išče
vodjo-strokovnjaka
lesne trgovine

vešč tudi srbskega jezika, vendar ne pogoj. Na-
stop takoj ali čim prej. Ponudbe z navedbo do-
sedanjega službovanja, plače in referenc pod
„Lesna družba“ na upravo tega lista.

Štampilje vseh vrst in
pečate iz medi za
dobavlja pečatni vosek
najhitreje in
najceneje
Ludovik Šef, Maribor

Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in specialna
trgovina pisarniških potrebščin.

Brzjavlj: Papiršef Maribor.

Vzgojišče za deklice
(internat)

v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovu

se priporoča p. n. slovenskim starišem. Sprejmejo se
deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo, učiteljice
ali meščansko šolo v Velikovu, ljudskošolske učenke,
ki hočejo obiskovati javno petrazredno dekliško šolo
v „Narodni šoli“ in veče, šoli odrasle deklice, ki
želijo obiskovati gospodinjstvo šolo v „Narodni šoli“.
Začetek novega šolskega leta se bo pravočasno na-
znanil, na gospodinjstvi šoli se pa začne zimski tečaj
dne 1. novembra 1920. Nadaljna pojasnila dajejo
šolske sestre v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovu.